

Mások érzéseinek megértése és empátia

1. forgatókönyv

Gréta a barátaival ebédelt, és amikor kiment a mosdóba, az asztalon hagyta a mobilját. Amíg távol volt, barátja, Gabi belenézett Gréta telefonjába, és olvasgatta az üzeneteit. A legelső üzenetet éppen Gréta anyukája írta, elég dühösen azért, hogy Gréta megbukott matekból.

- Hogy érezheti most magát Gréta?
- Vajon miért nem mondta el Gréta a barátainak, hogy megbukott matekból?
- Gabi viselkedése elfogadható volt?
- Mit gondolhattak a többiek az asztalnál, amikor Gabi olvasgatni kezdte Gréta üzeneteit?
- Te mit gondolsz Gabiról? Erkölcösen járt el? Szeretnél egy ilyen barátot, mint Gabi?
 - Mit éreznél, ha egy barátod tudtodon kívül a te üzeneteidet olvasgatná?
 - Létezik olyan helyzet, amelyben elfogadható ez a fajta szimatolás? És ha az érintett csak azért csinálja, mert nagyon aggódik a barátjáért?

2. forgatókönyv

Rudi és Klári éppen együtt sétálgat, amikor Rudi hirtelen megbotlik, és beleesik a sárba. Klári szerint nagyon mókásan néz ki így sárosan, ezért gyorsan le is fotózza. Rudi viszont nem igazán nevet a dolgon, láthatóan inkább szégyelli magát.

- Ha Klári megosztja online a fényképet, vajon miért teszi?
- Miért lesz dühös Rudi?
- Szerinted mit mondjon Rudi Klárinak?
- Te mit éreznél, ha valaki rólad készítené fényképet hasonló megszégyenült helyzetben? Szeretnéd, ha online elérhető lenne az a fénykép?
- Ez a helyzet szerinted kimeríti a megfélemlítés vagy a zaklatás esetét?

3. forgatókönyv

Viki 15 éves, nagyon szereti az anyukáját, van két testvére, sok barátja és persze

iskolatársai. Viki és Marci osztálytársak, és éppen együtt dolgoznak egy projekten környezetismeretből. Tegnap kapták meg a környezetismeret felmérő eredményét, és Marci észrevette, hogy Viki nagyon ideges lett az eredménye láttán. A következő héten Viki több napot is hiányzik az iskolából, így Marci egyedül dolgozik tovább a projekten. Amikor Viki újra iskolában jön, csak annyit mond Marcinak, hogy orvoshoz kellett mennie, ezért hiányzott.

- Kinek kell tudnia Viki iskolai eredményeiről? Hát az egészségügyi problémáiról? Miért?
- Szerinted Viki kivel beszélne meg szívesen ezeket a gondjait?
- A te magánéletedben például mi az, amit szívesen szüleid/gondviselőid tudomására hozol, de a barátaid előtt inkább eltitkolnál? És fordítva?

Mások érzéseinek megértése és empátia: Oktató példánya

1. forgatókönyv

Gréta a barátaival ebédelt, és amikor kiment a mosdóba, az asztalon hagyta a mobilját. Amíg távol volt, barátja, Gabi belenézett Gréta telefonjába, és olvasgatta az üzeneteit. A legelső üzenetet éppen Gréta anyukája írta, elég dühösen azért, hogy Gréta megbukott matekból.

- Hogy érezheti most magát Gréta?
 - Gréta úgy érezheti, hogy a magánéletébe gázoltak, és megrendülhet a bizalma Gabiban.
- Vajon miért nem mondta el Gréta a barátainak, hogy megbukott matekból?
 - Gréta valószínűleg úgy gondolta, hogy a jegyei bizalmasak.
- Gabi viselkedése elfogadható volt?
 - A résztvevők gondolják végig az adatok bizalmasságával kapcsolatos saját normáikat. Mi a helyzet az ő jegyeikkel, az ő mobiljukkal, és mit várnak el ők a saját barátaiktól?
- Mit gondolhattak a többiek az asztalnál, amikor Gabi olvasgatni kezdte Gréta üzeneteit?
 - A résztvevők gondolják végig, ők mit tennének, ha egy ilyen kétséges viselkedésnek lennének szemtanúi.
- Te mit gondolsz Gabiról? Erkölcösen járt el? Szeretnél egy ilyen barátot, mint Gabi?
 - Mit éreznél, ha egy barátod tudtodon kívül a te üzeneteidet olvasgatná?
 - Létezik olyan helyzet, amelyben elfogadható ez a fajta szimatolás? És ha az érintett csak azért csinálja, mert nagyon aggódik a barátjáért?
 - A résztvevők gondolják végig saját normáikat az adatok bizalmasságával és a személyes kapcsolatokkal összefüggésben.

2. forgatókönyv

Rudi és Klári éppen együtt sétálgat, amikor Rudi hirtelen megbotlik, és beleesik a

sárba. Klári szerint nagyon mókásan néz ki így sárosan, ezért gyorsan le is fotózza. Rudi viszont nem igazán nevet a dolgon, láthatóan inkább szégyelli magát.

- Ha Klári megosztja online a fényképet, vajon miért teszi?
 - A résztvevők azonosítsák Klári motivációt. Általában pár kedvelés és egy kis jókedv reménye már elég ahhoz, hogy valaki közzétegyen valamit online. De ez csak addig elfogadható motiváció, amíg nem más kárára történik!
- Miért lesz dühös Rudi?
 - A résztvevők gondolják végig, hogy a közösségi média használata során hogyan kell tekintettel lenniük mások érzéseire.
- Szerinted mit mondjon Rudi Klárinak?
 - A résztvevők tegyenek javaslatokat az ilyen helyzetekben megfelelő reagálásra.
- Te mit éreznél, ha valaki rólad készítené fényképet hasonló megszégyenült helyzetben? Szeretnéd, ha online elérhető lenne az a fénykép?
 - A résztvevők gondolják végig saját normáikat a másokkal online megosztott tartalmakkal kapcsolatban.
- Ez a helyzet szerinted kimeríti a megfélemlítés vagy a zaklatás esetét?
 - A résztvevők gondolják végig, hogy szerintük mi számít megfélemlítésnek vagy zaklatásnak, és elemezzék a példában szereplő helyzetet.

3. forgatókönyv

Viki 15 éves, nagyon szereti az anyukáját, van két testvére, sok barátja és persze iskolatársai. Viki és Marci osztálytársak, és éppen együtt dolgoznak egy projekten környezetismeretből. Tegnap kapták meg a környezetismeret felmérő eredményét, és Marci észrevette, hogy Viki nagyon ideges lett az eredménye láttán. A következő héten Viki több napot is hiányzik az iskolából, így Marci egyedül dolgozik tovább a projekten. Amikor Viki újra iskolában jön, csak annyit mond Marcinak, hogy orvoshoz kellett mennie, ezért hiányzott.

- Kinek kell tudnia Viki iskolai eredményeiről? Hát az egészségügyi problémáiról? Miért?
 - A résztvevők gondolják végig, hogy a különböző típusú információk milyen mértékben számítanak bizalmasnak. Viki iskolai tesztjének eredménye olyan érzékeny információ, amiről nem szeretné, ha barátai, iskolatársai

vagy a nyilvánosság tudomást szerezne. Szülei/gondviselői előtt azonban ez nem lehet titok. Ugyanez igaz egészségügyi adataira, bár ez még sokkal érzékenyebb téma.

- Szerinted Viki kivel beszélne meg szívesen ezeket a gondjait?

- Lehet, hogy Viki kimondottan szeretné titokban tartani ezt az információt. A döntését tiszteletben kell tartani. Dönthet úgy is, hogy bizalmas információi egy részét mégis megosztja valakikkel. Az iskolai tesztekkel és a jegyeivel kapcsolatos gondjairól beszélhet például szüleivel/gondviselőivel, de esetleg barátaival nem szívesen osztaná meg ezeket a problémáit.

- A te magánéletedben például mi az, amit szívesen szüleid/gondviselőid tudomására hozol, de a barátaid előtt inkább eltitkolnál? És fordítva?

- A résztvevők gondolják végig saját választásaikat bizalmas adataik megosztásáról.